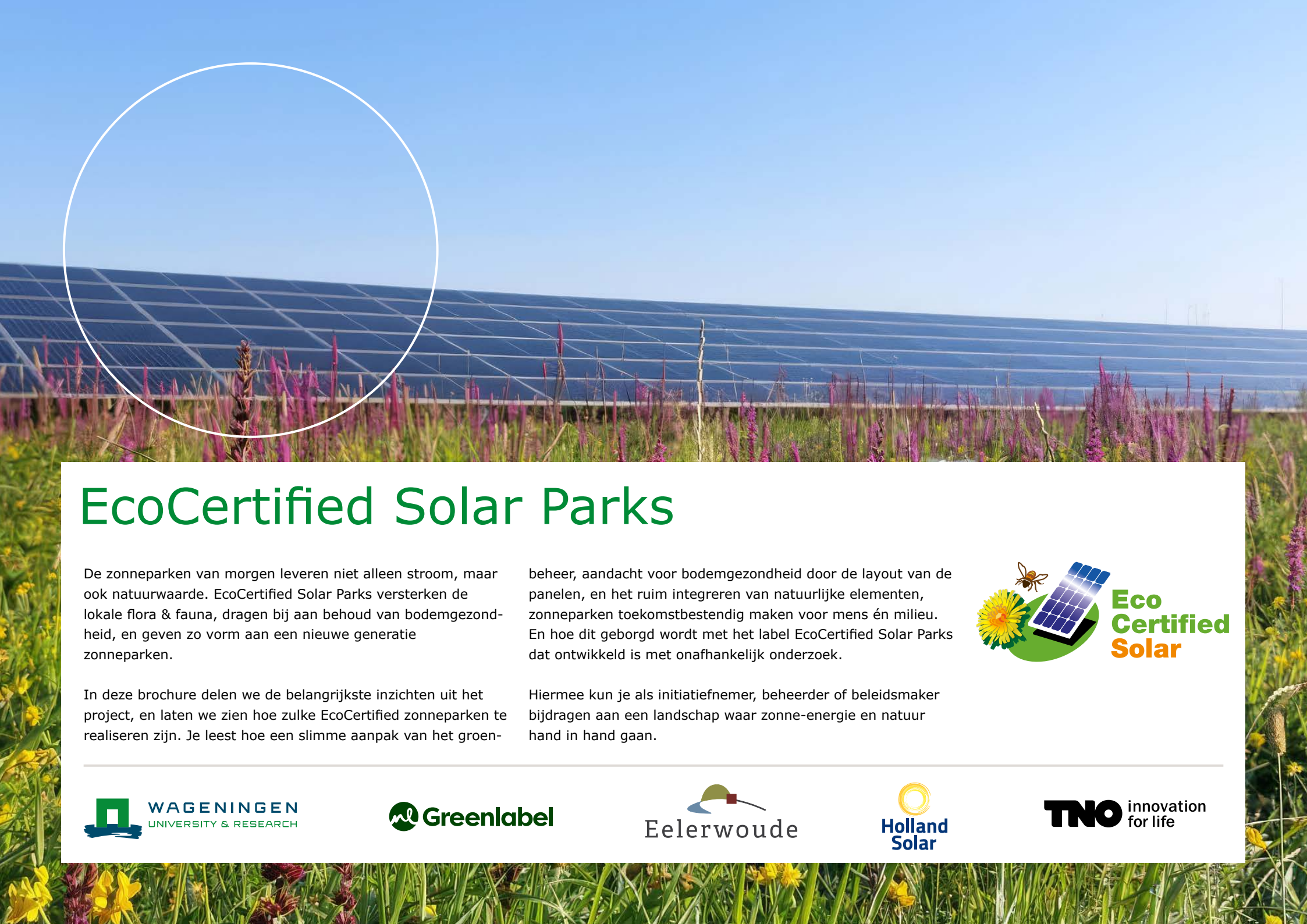

EcoCertified Solar Parks

De zonneparken van morgen leveren niet alleen stroom, maar ook natuurwaarde. EcoCertified Solar Parks versterken de lokale flora & fauna, dragen bij aan behoud van bodemgezondheid, en geven zo vorm aan een nieuwe generatie zonneparken.

In deze brochure delen we de belangrijkste inzichten uit het project, en laten we zien hoe zulke EcoCertified zonneparken te realiseren zijn. Je leest hoe een slimme aanpak van het groenbeheer, aandacht voor bodemgezondheid door de layout van de panelen, en het ruim integreren van natuurlijke elementen, zonneparken toekomstbestendig maken voor mens én milieu. En hoe dit geborgd wordt met het label EcoCertified Solar Parks dat ontwikkeld is met onafhankelijk onderzoek.

Hiermee kun je als initiatiefnemer, beheerder of beleidsmaker bijdragen aan een landschap waar zonne-energie en natuur hand in hand gaan.

Eco Certified Solar

WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH

Greenlabel

Eelerwoude

Holland Solar

TNO innovation for life

Een gezonde bodem & bodembelichting

De bodem als basis

Bij zonneparken is het essentieel dat de bodemgezondheid behouden blijft, zodat ook na de looptijd van het zonnepark de bodem zijn functie behoudt. Een belangrijke indicator hiervoor in het label is bodembelichting. Lichtinstraling is immers een belangrijke voorwaarde voor vegetatiegroei.

Wat werkt?

- Onder de panelen voldoende licht om vegetatiegroei mogelijk te maken
- Tussen de rijen panelen genoeg licht voor bloeiende planten
- Onder de panelen schaduwtolerante plantensoorten inzaaien

De benodigde lichtinstraling kan verkregen worden door in het ontwerp rekening te houden met o.a. transparantie van de panelen, paneelgrootte, tafelopstellingen, hellingshoek en rijafstanden. Voor het doorrekenen en aanpassen van zonnepark-ontwerpen aan de bodembelichtingsvoorwaarden is een Bodembelichtingstoets ontwikkeld.

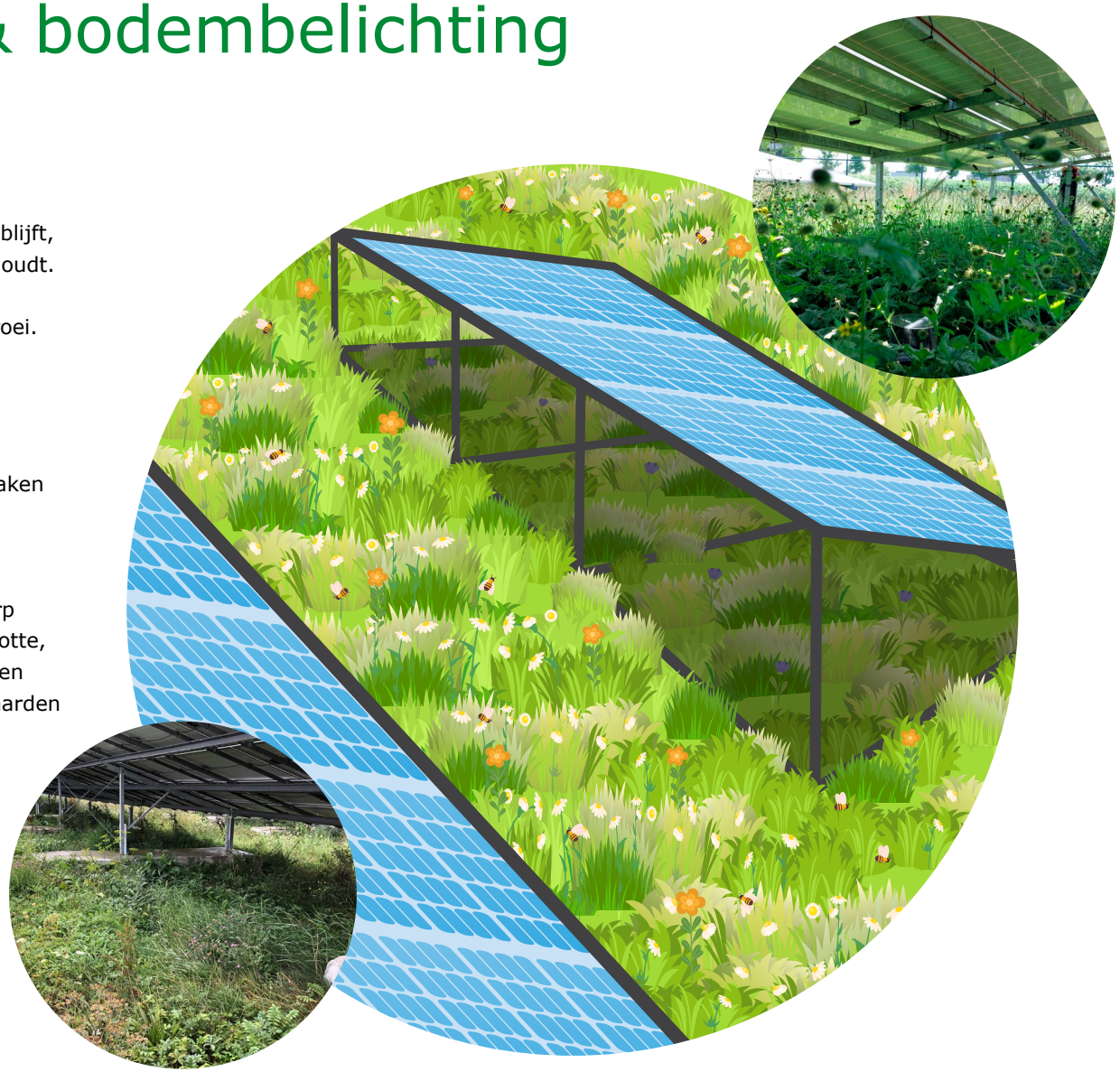

Vegetatiebeheer: de sleutel tot meer biodiversiteit

De manier waarop is belangrijk

Vegetatiebeheer is nodig om te voorkomen dat zonnepanelen overgroeid raken of moeilijk bereikbaar worden voor werkzaamheden. Tegelijkertijd bepaalt de manier waarop dat beheer na de aanleg van het zonnepark plaatsvindt in hoge mate hoe de vegetatie zich ontwikkelt, en daarmee welke kansen er ontstaan voor de lokale flora en fauna. Door laagfrequent te maaien en dat maaisel af te voeren, of drukbegrazing toe te passen, ontstaat er een bloemrijk grasland waar insecten, vogels en zoogdieren van profiteren. Laat altijd een deel van de vegetatie staan voor voedsel en schuilplekken.

Maak al bij de start een vegetatiebeheerplan

Een biodivers zonnepark begint met een plan. Leg al in de ontwikkelfase een langjarig vegetatiebeheerplan vast. Zo wordt duidelijk hoe het park beheerd wordt, wordt de financiering op tijd geregeld en kan de uitvoerende partij vanaf het begin meewerken aan de natuurdoelen. Dat is de basis voor een park dat jaar na jaar rijk is aan biodiversiteit.

Beheermaatregel	Draagt bij aan natuurwaarde
Drukbegrazing of roulerende begrazing *	Ja
Maaien met afvoer van maaisel	Ja
Resultaatgericht maaibeheer	Ja
Maaien en maaisel laten liggen	Nee
Jaarrond schapenbegrazing	Nee

*een hoge dichtheid schapen graast hierbij in enkele dagen de vegetatie kort, waarna een paar maanden zonder begrazing volgt

Natuurlijke elementen en faunapassages

Natuurpositief betekent: ruimte bieden aan leven

Willen vogels en zoogdieren in zonneparken kunnen leven, dan moet er leefgebied voor ze zijn. Daarom zijn natuurlijke elementen zo belangrijk: ze bieden voedsel, rust, schuilplek, of een nestplek. Met relatief eenvoudige ingrepen kan de soortenrijkdom in een zonnepark hiermee een flinke boost krijgen. Voorwaarde daarbij is dat ook deze natuurlijke elementen volgens een vooraf vastgesteld ecologisch beheerplan worden aangelegd en onderhouden. Want alleen dan krijgt het de vorm en functie die nodig is in zonneparken – en in ons landschap.

Faunapassage

Een zoogdier kan het park niet in als er een hek omheen staat. Laat daarom altijd wat ruimte onderaan het hek vrij, zodat een dier eronderdoor kan. Of maak openingen in het hek met dit doel.

Natuurlijke elementen die voor heel veel flora & fauna meerwaarde hebben

- haag (bv patrijzenhaag, bijen- en vlinderhaag)
- watergang met natuurlijke oevers
- houtwal (ook voor vleermuisgeleiding)
- bomensingel (ook voor vleermuisgeleiding)
- struweelgroepen (=groepjes struiken van inheemse soorten in het zonnepark)
- poel
- keverbank
- rommelhoekjes / kruidenrijke randen
- klimplanten (in het hekwerk en tegen muren van bouwwerken)

Combineer elementen en koppel ze aan omliggende landschapsstructuren. Gebruik inheems plantmateriaal.

Het label EcoCertified Solar Parks

Het EcoCertified Solar Parks-label is een toetsbaar kader opgebouwd uit heldere thema's met indicatoren en prestatieniveaus.

Het label staat voor de vlotte ontwikkeling van zonneparken die méér doen dan alleen duurzame energie opwekken. Het label borgt dat:

- een zonnepark een positief effect heeft op de lokale flora en fauna
- de bodemgezondheid behouden blijft – met een praktische aanpak
- de realisatie niet vertraagt, maar juist versnelt.

Het EcoCertified Solar Parks label:

✔ Is een objectief toetsingskader voor een natuurvriendelijk zonnepark;
✔ Is ontwikkeld op basis van wetenschappelijke onderzoeken door WUR en TNO en samen met experts, toegepast in de praktijk;
✔ Biedt handvatten voor ontwerp, beheer én beleid.

Voor wie?

- Zonnepark-ontwikkelaars
- Overheden en vergunningverleners
- Adviseurs en ingenieursbureaus

Zo werkt het

1 Maak een ontwerp op basis van de uitgangspunten van het label en houdt rekening met de vastgestelde ondergrens om voor een certificaat in aanmerking te komen.
2 Betrek een EcoCertified Solar Parks label-expert om je te begeleiden in het certificeringstraject van ontwerp naar realisatie.
3 Vraag een certificering aan via The Greenlabel Institute.
4 Ontvang het certificaat als erkenning én stimulans.

Meer informatie over en aanvragen van het label,
vind je op www.thegreenlabelinstitute.org/ecocertifiedsolarparks

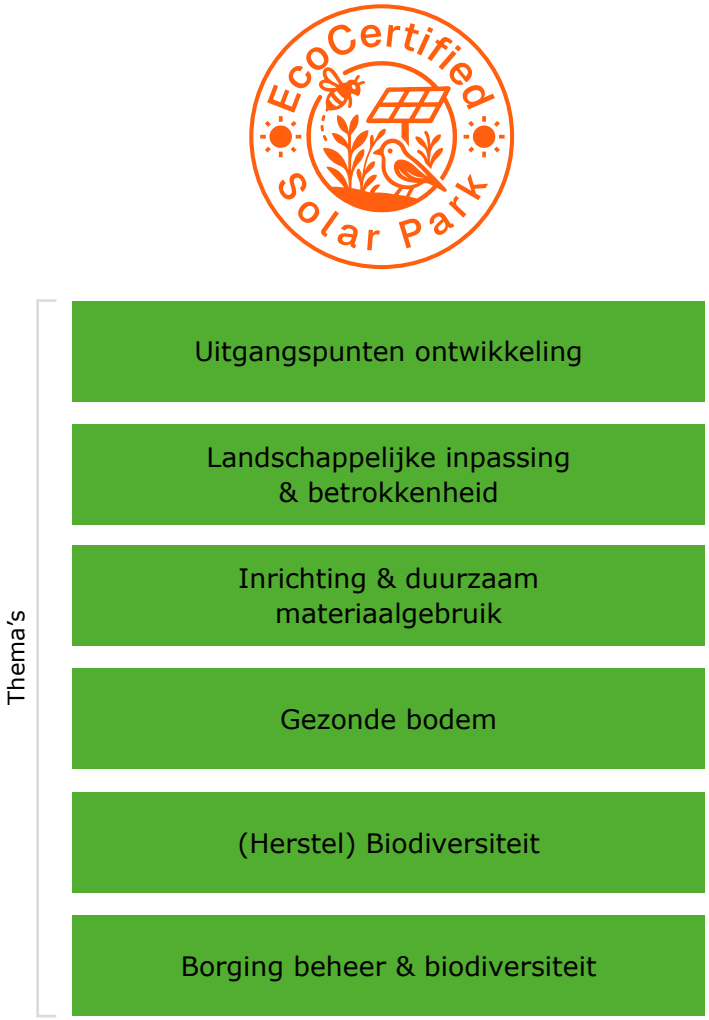

Projectinformatie & visie

Over het project

Deze brochure geeft de hoofdlijnen weer van het project EcoCertified Solar Parks. In dit project is onderzoek gedaan om de snelle realisatie te bevorderen van zonneparken met een meerwaarde voor biodiversiteit en een gezonde bodem. De resultaten van het onderzoek zijn door het consortium en in overleg met een klankbordgroep uitgewerkt in het label EcoCertified Solar Parks. Met dit label kunnen we de energietransitie vormgeven én versterken met projecten die biodiversiteit en bodem vooruithelpen.

Het project liep van 2021 tot 2025, en is uitgevoerd door een consortium bestaande uit WUR, TNO, Eelerwoude, NL Greenlabel, en 10 zonnepark-ontwikkelaars vertegenwoordigd door Holland Solar.

Het project EcoCertified Solar Parks is uitgevoerd met Topsector Energie-subsidie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, uitgevoerd door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, en met financiële bijdragen van: Natuur & Milieufederatie, Rijkswaterstaat, en de Provincies Gelderland, Drenthe, Friesland, Limburg, Utrecht, Noord-Holland, Flevoland en Overijssel.

Onze inzet

We bieden met het label EcoCertified Solar Parks een praktisch, toetsbaar en gedragen kader dat resulteert in maatschappelijk geaccepteerde zonneparken die bijdragen aan herstel van biodiversiteit en een gezonde bodem.

Meer info over het project vind je op:
https://zoninlandschap.nl/projecten/i358/ecocertified-solar-parks

Fotografie: p1 Timea Kocsis, p2 Luuk Scholten, Alex Schotman, p3 Buitenmeesters, TPSolar, p4 Chloé Tavernier, TPSolar, Ryan van Mourik, Karen Krijgsveld, Alex Schotman